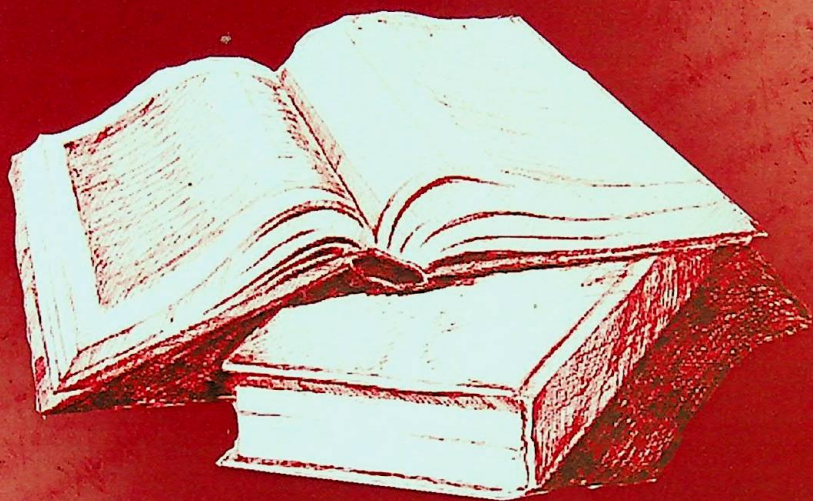

ПРОФЕСОР
БОЛДИЖАР МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК
ОСНОВНИХ ПРАЦЬ

Бібліографічний показчик «Професор Михайло Миколайович Болдивхар» підготовлений до 70-річчя з дня народження професора, доктора історичних наук Ужгородського державного університету.

Показчик охоплює літературу з 1966 до листопада 2008 року включно. В ньому зображені

окремі видання, публікації в періодичних виданнях, збірках і література про нього. При підготовці показчика використані фонди Наукової бібліотеки УжНУ, картотека праць науковців УжНУ, видання Ужгородського університету, поточні бібліографічні показчики з краєзнавства, інформаційні видання, каталоги.

Зібрані матеріали систематизовані в трьох розділах, представлених у змісті. Праці розташовані у хронологічному порядку з виділенням порядку років видання. В межах кожного року праці подаються в алфавітному порядку. Okремо виділені публікації угорською мовою з перекладом на українську.

Матеріали показчика частково анотовані. Переважна більшість праць переглянута *de visu*. Показчик не претендує на вичерпність.

Опис літератури здійснено у відповідності з вимогами Держстандарту.

Допоміжний апарат книги складається з іменного показчика, показчика співавторів та показчика основних скорочень.

Бібліографічний показчик буде корисний науковцям, студентам, бібліотечним працівникам, всім, кого цікавлять проблеми краєзнавства.

*Дорогому вчителю, наставнику
від вдячних учнів з нагоди ювілею!*

д.ю.н, професор Лемик В.В.

д.і.н, професор Офіцинський Р.А.

к.і.н, доцент Палінчак М.М.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УЖНУ**

**ПРОФЕСОР
БОЛДИЖАР
Михайло Миколайович**

**БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ОСНОВНИХ ПРАЦЬ**

(до 70-річчя від дня народження)

Ужгород, «Ліра», 2008

УДК016: 2

Б 79

ББК 86 а 1

Вступна стаття:

М.П. Макара, доц., канд. іст. наук УжНУ.

Укладач:

В.В. Воробець, бібліограф наук, б-ки УжНУ.

Бібліографічний редактор:

Л.О. Мельник, зав. довідково-бібліогр. відділом Наук. б-ки УжНУ.

Відповідальний за випуск:

М.М. Палінчак, доц., канд. іст. наук УжНУ.

Рецензент:

доктор історичних наук, професор Задорожний В.Є.

ЗМІСТ

Про однокурсника. Макара М. П.	6
Опубліковані праці доктора історичних наук, професора М.М. Болдижара	10
Видання угорською мовою.	26
Література про життя та наукову діяльність М.М. Болдижара. ...	28
Іменний покажчик.	31
Показчик співавторів.	32
Показчик основних скорочень	32

ПРО ОДНОКУРСНИКА

У героя нашого нарису – Михайла Болдижара за плечами було Мукачівське педучилище з відзнакою, безперервний ритм навчання, а в запасі світла голова і дивовижна працьовитість, активність у громадському житті курсу, факультету, університету, області. Наймолодший серед нас нами ж був обраний комсоргом групи, дещо не вийшов росточком, але незамінний на волейбольному майданчику, без спеціальної музикальної освіти, а грав на скрипці, баяні, керував нашим курсовим факультетським хором та ще й навчав співати молодь у рідному селі Бобовищі.

Стало ясно, що з нами вчиться не такий собі сільськочлужний розважальник, а прагнуча до різносторонніх знань натура, особистість, яка семестр за семестром збагачувалася науковими пізнаннями світу, суперечливим життєвим досвідом. Не дивно, що після закінчення університету молодий історик опинився на комсомольській роботі – на районному рівні, де й відбулося знайомство з ним другого з нас, а невдовзі – рекомєндований своїми старшими товаришами – комсоргом рідного вузу.

Та ненадовго бо хлопця вабив науковий пошук. Отже – аспірантура і далі асистент, старший викладач, доцент, професор, завідуючий кафедрою, словом, шлях, який, як правило, проходять у вищій школі найбільш енергійні, працьовиті, ініціативні. Саме такий був Михайло, нароштуючи до себе повагу, заробляючи авторитет. Невипадково у 30 років він стає секретарем парткому університету, де практично вирішувалася доля десятитисячного колективу викладачів і студентів, як і кожного з нас зокрема.

Що й казати, такий крутий зліт на тодішній керівний олімп міг закружити голову будь-кому. Саме тоді до нього почали прилипати удавані приятелі, які, користуючись Михайловою добротою і м'якістю, полюбили бути в компанії парткомівського лідера і влаштовувати свої кар'єристські справи. Тоді справжні друзі не зуміли утримати його від деяких спокус і слабостей, які завдали чимало страждань йому самому і родині.

Слава Богу, все це пройшло як кошмарний сон. Отже, чи були у Михайла збої? А в кого їх не було. Чи були в нього сумнівні хитання? А хто, як кажуть, не сумнівався і не «хитався разом з партією», бо життя

вितворяло такі вихилися, що не захитатися було не можливо. Хитався, та не зігнувся. Витримав, бо мав у собі успадкований від батьків міцний селянський стержень – стержень справедливості, правди, порядності. Цей стержень укріплювався в родині, де зростало, ще п'ятеро хлопців – Ілько, Василь, Микола, Іван й Дмитро – двоє пішли в медицину, двоє – вчителями, один в агрономи... В ранньому дитинстві, залишився без батька, завдяки старанням матері Марії Андріївни та невтримному бажанню вчитися хлопці «йшли у люди», допомагаючи один одному, підтримуючи в тяжкі моменти, строго питаючи за слабості, що могли кинути тінь на добре ім'я всієї болдижарівської родини. Отакий той стержень.

В ході теоретичних досліджень Михайло не залишався в академічній самотності, а постійно, як фахівець, проводить активну науково-атеїстичну пропаганду, яка за всіма правовими канонами має право на це. Михайло певно не святий, можна сказати – навіть грішник, але праведний грішник, бо замахувався не на Творця, а його багатьох недостойних земних слуг, облачених у реверенди. В розпорядженні науковця було достатньо історичних фактів, підтверджених документами, власноручно добутими в архівах та численних публікаціях. Тому в пору повального і модного перебігання з стану атеїстів до церковних амвонів науковець не похитнувся, не квапився з каяттям.

Його науковим зацікавленням була греко-католицька церква, її історія, форми і зміст, напрямки, наслідки діяльності. Однак науковець вважає, що вивчення даного питання лиш з релігійних позицій ні в якому разі не дасть можливості комплексного його дослідження, залишить поза увагою соціальні, економічні, національні і політичні аспекти.

Його позиція щодо церковної унії послідовна. Ще ніхто не спростував її роль в ополяченні, пословаченні, мадяризації русинів по обидва боки Карпат. Нинішні її старання в «українізації» не «українців» навряд чи компенсують содіяне нею в минулому. Бо ж політика Ватикану, висловелна папою Урбаном VIII «О, мої русини, через вас я надіюсь повернути цілий Схід» продовжується. У своїх працях М. Болдижар доводить, що коли церква будь-якої конфесії стає на бік тих чи інших політичних рухів, партій, то вона втрачає свою душпастирську функцію (роль) і перетворюється в служанку чергових політичних режимів, власть імущих сил. Так було в минулому, так продовжується і зараз.

Його прихильники чи опоненти на цю делікатну тему можуть прочитати біля десятка книжок і прилучених до них стільки ж резонансних

статей. До речі, на наукову розробку цієї теми його, за його ж словами, наштовхнула рідна мати, глибоковіруюча сільська жінка, в хаті якої, в поведінці, у вихованні дітей була непоказна буцафорська святість, а не-підробна атмосфера гуманістичної народної моралі.

Професор Болдижар – історик широкого діапазону. Розпочавши з вивчення історії церкви, він заглибився в політичну історію краю, бо, як говорилося вище, обидві вони тісно зв'язані. В його працях відображені найскладніші, переломні моменти нашого минулого. Ми не знаємо ґрунтовніших досліджень періоду після першої світової війни, в яких би так чітко були висвітлені пошуки шляхів майбутнього краю за часів перших Рад на Закарпатті, місце і роль Сен-Жерменської мирної конференції в його подальшій долі, внутрішньої політики Праги щодо «нової провінції під Карпатами» і т.д.

Окремо потрібно виділити опрацьований науковцем Болдижаром період загальноєвропейської політичної кризи, розвалу Чехословаччини і політичні колізії на Закарпатті у зв'язку з цим. Михайло Миколайович виявився ровесником реальної державності (автономності) підкарпатських русинів. Його висновки щодо діяльності обох автономних урядів (А.Бродія і А.Волощина) суттєво відмінні від ура-патріотичних оцінок діаспорних і домашніх кон'юнктурних дослідників. Публікації М. Болдижара стримано-об'єктивні, не лакувальні і не очорнительські, підтверджені архівними документами, а не продиктовані емоціями.

У Михайла Миколайовича є ціла група його послідовників, власне його наукова школа дослідників, не помічених в політичній кон'юктурі. Це Володимир Галас, Василь Лемак, Микола Палінчак та інші, які нині складають кістяк новоствореної й очолюваної професором кафедри історії та теорії держави і права. До слова, коли в університеті заходилися відкривати юридичний факультет, що, диктувалося нестачею в області своїх кадрів правознавців, були скептики: чи вдасться готувати повноцінних юристів без власної професури, досвіду, необхідної бази тощо.

Виявилось, що все знайшлося: насамперед ентузіазм керівництво університету, ініціатива, пошук залучених до справи працівників, тому, випускники юрфаку УжНУ нічим не поступаються вихованцям масти-тих вузів. Свій вклад в організацію підготовки правовиків вніс і професор М.Болдижар, який разом з названою командою «відпочувалися» від кафедри «чистої» історії і стали істориками держави і права. Вихованці юрфаку, озброєні знаннями з юриспруденції, підкріпленими історичними фактами і прикладами, інтелектуально збагачені, науково впевнені.

Йде і зворотній процес. Зараз свої дослідження з історії професор Болдижар і його колеги розглядають з точки зору права, в т.ч. і міжнародного. Це насамперед головні етапи нашої історії, скажімо входження Закарпаття до складу Чехословаччини в 1919 р. проголошення незалежності Карпатської України в 1939 р. чи утворення Закарпатської України 1944-1945 рр. Про останню науковець на основі аналізу документів стверджує, що вона була самостійним державно-територіальним утворенням, тому возз'єднання «мало відбутися із збереженням і забезпеченням для Закарпатської України в складі Радянської України окремих автономно-територіальних прав» (М.Болдижар. Закарпаття між двома світовими війнами. – Ужгород, 1997. – С. 58).

Професора М.Болдижара – дослідника різноманітних історико-правових аспектів нашого краю – не могла не обуриати кампанія шельмування етнічного русинства. У своїх публікаціях він дав достойну відповідь добродіям з високими науковими титулами, що називають русинство бур'яном. Глибокий знавець історії аргументовано доводить, що русинство (етнографічне і політичне) є суттю історії слов'янського населення Закарпаття, є внутрішнім продуктом розвитку. Його ніхто не привозив і не вивозив із краю. Русинство становилося і розвивалося разом з економічним, соціальним, політичним і етнокультурним розвитком Закарпаття. Сподіваємося, що ця нині болюча тема отримає подальший свій розвиток у його працях.

В науковому доробку професора М.Болдижара десяток книг, понад 300 статей в наукових і популярних виданнях. Його книги витримали випробування часу. Введені ним у науковий обіг джерела, факти – неспростовні, а висновки і узагальнення – непереходящі. Навколо його публікацій розгортаються дискусії – значить вони цікаві, його праці знані вдома і за рубежом. Попереду ще «життя» у вітчизняних і зарубіжних архівах, заповнення старих і новоутворених «білих і чорних плям» нашої історії.

У наш непростий час економічної і соціально-політичної невідзначеності, коли різко міняються цінності й орієнтації, ми впевнені, що Михайло Миколайович залишиться непохитним поборником правди, добра і справедливості, таким же скромним і безкорисливим.

*Микола Макара,
доцент Закарпатського державного університету*

ОПУБЛІКОВАНІ ПРАЦІ ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА М.М. БОЛДИЖАРА

1966

1. Деякі форми підготовки атеїстичних кадрів //Тези доп. До ХХ наук. конф. Ужгор. держ. ун-ту. Каф. іст. КПРС (берез. 1966) /МВ і ССО УРСР, Ужгор. держ. ун-т; [Редкол.: Б. І. Співак (відп. ред.) та ін.]. – Ужгород, 1966. – С. 32-38.
2. До нових успіхів: [13 – та комсомольська конф. УжДУ]//Рад. студент. – 1964. – 31 жовт.
3. У творчому дерзанні: [Про створення та роботу комсомольської орг. УжДУ за 20 років] //Рад. студент. – 1965. – 22верес.
4. Юнь дерзає //Рад. студент. – 1963. – 11 квіт. – (Поступайте до нашого університету!).

1967

5. Великий Жовтень і релігія //Молодь Закарпаття. – 1967. – 26 лип.
6. Про деякі форми атеїстичного виховання школярів Закарпатської області в позаурочний час //Матеріали ХХІ наук, конф. Ужгор. держ. ун-ту. Сер. пед. /МВ і ССО УРСР, Ужгор.держ. ун-т; [Редкол.: В.В. Гомоннай (відп. ред.) та ін.]. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1967. – С. 26-33.
7. Про себе і про бога: (Школа молодого атеїста) //Молодь Закарпаття. – 1967. – 15 груд.
8. Участь трудящих Закарпаття в соціалістичному і комуністичному будівництві – важлива умова атеїстичного виховання //Матеріали ХХІ наук. конф. Ужгор. держ. ун-ту. Сер.іст. /МВ і ССО УРСР, Ужгор. держ. ун-т; [Редкол.: В.В. Хай нас (відп. ред.)таін.]. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1967. – С. 3–И.
9. Хто такі п'ятидесятники? //Молодь Закарпаття. – 1967. – 22 берез.

1968

10. Доходити до кожного віруючого /Закарпат. обкомЛКСМУ, Наук.-метод. рада про пропаганду атеїст. знань. – Львів, 1968. – 32с.

1969

11. Деятельность партийных организаций Закарпатья по атеистическому воспитанию трудящихся (1945 – 1965 гг.): Автореф. дис. ... канд. ист. наук / Львов. гос. ун-т им. І. Я. Франка. – Львов, 1969. – 19с.
12. Зліт юних інтернаціоналістів: [Мукачів. р – ну] // Молодь Закарпаття. – 1969. – 23 квіт.

1970

13. Високий обов'язок комуніста: [Парт. орг. УЖДУ за звітний період] // Рад. студент. – 1970. – 20 листоп.
14. Деякі питання боротьби з релігійними пережитками // Великий Жовтень і розквіт возз'єднаного Закарпаття: Матеріали наук. сесії, присвяч. 50-річчю Великої Жовт. соц. революції (29 черв. – 2 лип. 1967 р.) / [Редкол.: М. В. Троян (відп. ред.) та ін.]; МВ і ССО УРСР, Ужгор. держ. ун-т, АН УРСР, Ін – т історії. – Ужгород: Карпати, 1970. – С. 420-433. – Співавт.: А. І. Едельман, Б. М. Животок, В. М. Лендел.
15. Закарпатські ентузіасти: [З досвіду роботи з віруючими Закарпат. обл.] // Людина і світ. – 1971. – № 9. – С. 21-23. – Співавт.: І. Мигович.
16. Комуністи в авангарді // Рад. студент. – 1970. – 11 верес.
17. Религиозно-проповедническая деятельность духовенства и молодежь. – Ужгород, 1970.

1971

18. Вступне слово при відкритті наукової конференції, присвяченої 50 – річчю створення Комуністичної партії Чехословаччини // Питання історії міжнародного комуністичного і робітничого руху: (Матеріали респ. наук. конф. / МВ і ССО УРСР; Ужгор. держ. ун-т; [Редкол.: І. М. Гранчак (відп. ред.) та ін.]. – Ужгород, 1971. – С.3-5.
19. З'їзди щороку (VII з'їзд РКП(б); VIII з'їзд РКП(б)) // Закарпат. правда. – 1971. – 4 лют. – Співавт.: Й. Янович.

1972

20. Розвіяні ілюзії. – Ужгород: Карпати, 1972. – 54 с.
Зміст: Знати особливості релігійної обстановки. – С. 3-7; Перетворюють в нас люди і край світ, і життя. – С. 8-16; Постійно дбати про кадри

пропагандистів. – С. 17-25; Форми різні, мета одна. – С. 26-36; Доходить до кожного. – С. 37-45; Підростаючому поколінню – матеріалістичний світогляд. – С. 46-54. – Підрядк. приміт.

1973

21. Досвід послужить усім (На допомогу слухачам і пропогандистам) // Молодь Закарпаття. – 1973. – 25 січ.
22. Посилюємо роботу з кадрами: [З досвіду парткому Ужгор.держ. ун-ту] //Закарпат. правда. – 1973. – 27 лют.

1974

23. Безславний кінець //Молодь Закарпаття. – 1974. – 3
24. Вільні, сильні духом (Торжество ленінських принципів атеїстичного виховання трудящих на Закарпатті) //Молодь Закарпаття. – 1974. – 11 квіт.
25. Торжество ленінських принципів атеїстичного виховання трудящих на Закарпатті: (Тексти лекцій) /МВ і ССО УРСР, Ужгор.держ. ун-т; [Відп. ред.: С.М. Білак]. – Ужгород, 1974. – 108 с. – Бібліогр.: С. 107–108.

1975

26. В авангарді молоді. 1. Перші кроки: (До 30-річчя університету) //Рад. студент. – 1975. – 13 верес.
27. В авангарді молоді. 2. Дальше зростання: (До 30-річчя університету) //Рад. студент. – 1975. – 20 верес.
28. В авангарді молоді. 3. Програма дій: (До 30-річчя університету) //Рад. студент. – 1975. – 27 верес.
29. В авангарді молоді. 4. Збагачення змісту роботи: (До 30-річчя університету) // Рад. студент. – 1975. – 4 жовт.
30. Давня дружба: [Зміцнення зв'язків між атеїстичними організаціями СРСР і Чехословаччини] // Людина і світ. – 1977. – №11. – с. 56.
31. Дійсність розвіює міфи //Молодь Закарпаття. – 1975. – 23 груд. – Рец. на кн.: Лисавцев Е.Й. Критика буржуазної фальсифікації релігії в СССР. – М.: Мысль, 1975.
32. До істини прилучені //Молодь Закарпаття. – 1975. – 11 верес. – Рец. на кн.: Алексеев О.М., Троянов М.Ф. Приобщение к истине. – М.: Мол. гвардия, 1975.

33. Значення атеїстичного виховання трудящих для соціалістичного будівництва в країнах світової соціалістичної системи //Зміцнення світової соціалістичної системи – торжество ідей пролетарського інтернаціоналізму: Матеріали респ. наук.-теорет. конф. /МВ і ССО УРСР, Ужгор. держ. ун-т, Ін-т економіки АН УРСР, Респ. наук, рада «Світова соціалістична система»; Рекдкол.: АО. Гончаренко (відп. ред.) та ін.] – Ужгород, 1975. – С. 132 – 135. – Співавт.: А.І. Едельман.
34. Кінець духовного насилля: [Про атеїст, діяльність. Ком. партії та Нар. Ради Закарпат. України у 1944-1946 рр.] //Людина і світ. – 1975. – № 7. – С.27-28.
35. Правда, доведена життям //Молодь Закарпаття. – 1975. – 29 серп.

1976

36. Антиклерикальна діяльність Закарпатської крайової організації Комуністичної партії Чехословаччини (1921 – 1939 рр.) //Дукля. – Пряшів, 1976. – №1. – С. 62-67.
37. Безславний кінець: Реакц. діяльність уніатської церкви на Закарпатті в перші роки Рад. влади //Людина і світ. – 1976. – № 12. – С.51–53.
38. Уніатська церква – ворог боротьби трудящих за возз'єднання Закарпаття з Рад. Україною //Возз'єднання українських земель в єдиній Українській Рад. державі – торжество Ленінської національної політики КПРС: (Матеріали рес. наук.-теорет. конф., присвяч. 30 – річчю возз'єднання Закарпаття з Рад. Україною, 17–18 квіт. 1975р.)/МВ і ССО УРСР, Ужгор. держ. ун-т; [Редкол.: О.В. Хланта (відп. ред.) та ін.]. – Ужгород, 1976. – 280 с.

1977

39. Безславний кінець: (Реакційна діяльність уніатської церкви на Закарпатті в перші роки Радянської влади) //Закарпат. правда. – 1977. – 12 лют.
40. Интернациональное значение опыта преодоления религии в СССР и развитие атеистического движения в Чехословакии (20–30-е годы) // Вопросы атеизма. – К.: Вища школа, 1977. – Вып. 13. – С. 105–111
41. «Ліквідація» чи саморозпуск?: [До питання про масовий розрив трудящих з уніатською церквою в перші роки возз'єднання Закарпаття з Рад. Україною] //Людина і світ. – 1977. – № 12. – С.24-25.

42. Ліквідація чи саморозпуск? (Проти фальсифікацій припинення діяльності уніатської церкви на Закарпатті) // Молодь Закарпаття. – 1977. – 10 лют.
43. Международное значение опыта КПСС для атеистического воспитания в Чехословакии // Вопросы атеизма. – К.: Вища школа, 1977. – Вып. 12.
44. Уніатська церква – ідейний ворог трудящих // Закарпат. правда. – 1977. – 6 квіт.

1978

45. В авангарді молоді: (До 60 – річчя ВЛКСМ) // Рад. студент. – 1978. – 20, 27 трав., 3, 10 черв., 21 жовт. – Співавт.: М.Макара.
46. Замість передмови // За щастя земне. – Ужгород: Карпати, 1978. – С.5-10.
47. Кому вони служили // Закарпат. правда – 1978. – 26 берез. – Рец. на кн.: Білак С.М. Слуга кількох господарів. – Ужгород: Карпати, 1977.
48. Не затьмарювати сонячний день: (На допомогу молодому лектору-атеїсту) // Молодь Закарпаття. – 1978. – 28 верес.; Karpataljai ifjusag. – 1978. szeptember 28.
49. «Уніати–покутники. Хто вони?» // Закарпат. правда. – 1978. – 25 жовт.

1979

50. Вірю в щастя земне: [Коментар М.М.Болдижара на листа Є.Е.Михалко] // Закарпат. правда. – 1979. – 8 груд.
51. Кінець духовного насилля // Людина і світ. – 1979. – №6. – с.34.
52. Кінець духовного насилля // Молодь Закарпаття. – 1979. – 6 берез.
53. Методика подготовки и чтение лекции по научно-атеистическому воспитанию в молодежной аудитории // Спутник комсорга. – К.: Молодь, 1979.

1980

54. Альянс уніатства з націоналістами // Молодь Закарпаття. – 1980. – 26 лип.
55. Антинародна діяльність уніатської церкви: (На матеріалах Ужгород. унії). – Львів: Вища школа. Вид-во при Львів. ун-ті, 1980. – 198 с. – Рец.: Шуба О. Правда про унію // Робітн. газ. – 1981. – 17 квіт.; Туряниця В. Справжнє обличчя уніатства // Людина і світ. – 1981. – № 12. – С. 60; Туряниця В. Історія ганьби і зради // Молодь Закарпаття. – 1981. – 28 лют.

56. В авангарді молоді: (До 60-річчя ВЛКСМ) //Рад. студент. – 1978. – 3 черв., 10 черв. – Співавт.: М.Макара.
57. Кому вони служили: [3 історії зрадниц. діяльності уніат. духовенства на Закарпатті] //Людина і світ. – 1980. – № 8. – С. 43-44.
58. Правда про унію: [Інтерв'ю з канд. іст. Наук М.М.Болдижаром, автором книги «Антинародна діяльність уніатської церкви» (На матеріалах Ужгор. унії). – Львів: Вища шк., 1980. – 220с.] //Закарпат. правда. – 1980. – 30 груд.
59. Соціалістична держава і церква (Про нові книги. Книга Сташевського М. «Социалистическое государство и религиозные объединения». – М. Политиздат, 1979) // Закарпат. правда. – 1980. – 18 берез.
60. Союз войовничих безвірників: [Союз войовничих безвірників і вплив його на поширення атеїзму на Закарпатті] // Закарпат. правда. – 1980. – 18 листоп.

1981

61. Безслав'я: [Про антинар. діяльність уніат, церкви на Закарпатті в 20-40 роки]. – Ужгород: Карпати, 1981. – 120 с. – Рец.: Волошук Ю. //Друг читача. – 1981. – 19 берез.; Цыркун А.Ф. // РЖ. Общественные науки в СССР. Пробл. научи. Коммунизма. Сер.1. – 1981. – №6. – С.152-153.
62. Спростовуючи вигадки фальсифікаторів //Молодь Закарпаття. – 1981. – 20 серп.

1982

63. Завдяки індивідуальному підходові /М.М.Болдижар, М.І.Вердуб, М.М.Ворон та ін.; Упоряд. І.І.Завадяк. – Ужгород: Карпати, 1982. – 96с. – (3 досвіду парт. роботи. ідеол. робота).
64. Минувому не буде вороття: (На атеїстичні теми). // Закарпат. правда. – 1982. – 8 юнія; Вісті з України. – 1982. – 29 лип.

1983

65. Міфи і правда історії: [Історія Ужгородської унії] //Молодь Закарпаття. – 1983. – 2черв.

1985

66. Даремні ваші потуги, панове!: [Віруючі та антирелігійна пропаганда]. //Молодь Закарпаття. – 1985. – 19 листоп.

67. Кандидат у «святі»: [Про А.Волошина] //Закарпат. правда. – 1985. – 31 трав. – (На атеїстичні теми).
68. Минулому не буде вороття (На атеїстичні теми) //Закарпат. правда. – 1985. – 11 жовт.
69. На зорі нового життя: [Про початок роботи по подоланню релігійних пережитків на Закарпатті] //Закарпат. правда. – 1985. – 22берез.
70. Разоблачение буржуазно-клерикальных фальсификаций истории униатской церкви //Критика католической и униатской идеологии в атеистической пропаганде. Ч.III. Особенности атеистической работы среди католиков и верующих из числа бывших униатов: Тез.докл. и сообщ. респ. науч. – практ.конф. Львов, 3-5 апр. 1985г. – Львов: Вища школа, 1985. – С.16-17. – Соавт.: Л.Г. Зубенко.
71. Хто і навіщо обілює історію унії / [Переди. О.Л.Вовка. – С.3–24]. – Ужгород: Карпати, 1985. – 160с. – Підрядк. бібліогр.

1986

72. Відповідальність нових завдань: [Питання атеїстичного виховання молоді] //Молодь Закарпаття. – 1986. – 5 черв.
73. Докторские диссертации по истории (1985): [Болдыжар М.Н.] // Вопр. истории. – 1986. – №7. – С.143.
74. «За умы и сердца молодёжи» //Закарпат. правда. – 1986. – 28 листоп. – Співавт.: С.Митряєва. – Рец. на кн.: Передрій О.С., Устич С.І. За умы и сердца молодёжи. – Ужгород: Карпати, 1986. – 223с.
75. Зловісний альянс: [Сучасні бурж.-клерикальні фальсифікатори заперечують зв'язок церкви з угорським фашизмом] //Закарпат. правда. – 1986. – 4 листоп.
76. Злочинний альянс: (Українські буржуазні націоналісти– люті вороги народу) //Закарпат. правда. – 1986. – 3 січ.
77. Кому служить «богообраність»: (На атеїстичні теми) //Закарпат. правда. – 1986. – 13 берез.
78. «Лакузи», «лакеї» чи як вас там? //Молодь Закарпаття. – 1986. – 18 лют.
79. Приречені: (На атеїстичні теми) //Закарпат. правда. – 1986. – 6 серп.
80. Фальшивки західних радіоголосів: (На атеїстичні теми) //Закарпат. правда. – 1986. – 1 квіт.

81. Хто і навіщо обілює історію унії. – Ужгород: Карпати, 1985. – 158с. – Рец.: Уткін О. Клерикально-націоналістичний альянс //Людина і світ. – 1986. – №6. – С.62–63.
82. Шляхом зради і запродавства: [На допомогу лекторам] //Т-во «Знання», Закарпат. обл. орг., Ужгор. держ. ун-т; Відп. за вип. І.В.Ковач. – Ужгород, 1986. – 29 с. – Бібліогр.: с.28. – Співавт.: І.Ю.Булина.

1987

83. Великий Жовтень і атеїзм // Закарпат. правда. – 1987. – 1 квіт.
84. Вшанування пам'яті односельчанина (про встановлення пам'ятного знака у Бобовищі на честь активіста колективізації А.І.Петричка //Прапор Перемоги (м.Мукачево). – 1987. – 11 листоп.
85. Грґусмо атеїстів: з досвіду атеїстичного виховання студентів на фак. романо-герм, філології: – Ужгород: Закарпат. облполіграфвидав, 1987. – 2 с.
86. «Дальша діяльність припиняється»... – Львів: Каменяр, 1987. – 131 с. – Співавт.: П.А.Петляков;
Зміст: Хто домагався Унії? – С. 8–17; Організатори «Великого розбрату». – С. 17–31; Ужгородська Унія. – С.31–40; «Аби Унія всюди знесена була». – С.40–48; На службі у монархії Габсбургів. – С.48–61; Знаряддя денаціоналізації. – С.61–75; Провал «Хрестового походу». – С.75–108; У спілці з реакцією і фашизмом. – С. 109–122; Закономірний кінець. – С. 123–130.
87. Кому вони служать: (На атеїстичні теми) //Закарпат. правда. – 1987. – 22 січ.
88. Перші кроки //Дружно вперед. – Пряшів, 1981. – №2. – С.10–11.
89. Ужгородська Унія: правда і вигадки. /(Нове життя. – Пряшів, 1987. – №13–14.

1988

90. Неспроможність соціальних доктрин церкви / [Упоряд. М.М.Болдиджар; Авт.колектив: М.М.Болдиджар, В/Д.Бондаренко, І.Ю.Булина, Є.А.Гринів та ін.]. – Ужгород: Карпати, 1988. – 166с.
Зміст: Критика православно-богословських поглядів на роль церкви у суспільному ЖИТТІ. – С.8; Православна церква на Закарпатті в 20–40-х роках. – С.8–21; Руське православ'я і соціальні реальності сучасності. – С.22 – 38; Богословські фальсифікації проблем культури.

– С. 39–61; На службі панівних класів, реакції і фашизму. – С.61–101; Реформаторство і соціальні проблеми. – С.101 – 119; Соціальна демагогія сучасних сектантських організацій. – С. 120–142; Безпідставні претензії. – С. 143–167.

91. Ужгородська Унія: правда і вигадки. //Закарпат. правда. – 1988. – 13 лют.; 1 берез., 4 берез., 6 берез., 8 берез.
92. Уніатство: правда історії та вигадки фальсифікаторів. – Львів: Вища шк. Вид-во при Львів, ун-ті, 1988. – 143с.

1989

93. Про Мараморош-сігетські процеси //Закарпат. правда. – 1989. – 26 квіт.

1990

94. Чи була альтернатива: (До 45-річчя возз'єднання Закарпаття з Рад. Україною) //Закарпат. правда. – 1990. – 27 черв.

1991

95. Автономно-землеробський союз: (До історії партійних організацій) //Закарпат. правда. – 1991. – 7 черв.
96. Від Підкарпатської Русі до Карпатської України //Новини Закарпаття. – 1991. – 24 січ. (№16). – С.4-5.
97. Закарпаття: погляд у майбутнє //Новини Закарпаття. – 1991. – 13 листоп. (№27). – С.4–5. – (Незалежна Україна і статус Закарпаття в ній. Дискусія).
98. Заключний етап життя і діяльності: [А.Волошин] //Новини Закарпаття. – 1991. – 10 серп.
99. Карпатська Україна на шляху до трагедії: (Що показали вибори до Сейму 12 лют. 1939р. Яке відношення мала укр.еміграція до створення Карпатської Січі. Птлерівська Німеччина і Карпат. Україна) //Новини Закарпаття. – 1991. – 14 лют.(№31). – С.4–5.
100. Лист до редакції «Новин Закарпаття»: [Відносно непогодженого з авторами опублікування.] Висновків робочої групи облвиконкому по вивченню правомірності питань, що порушені в Декларації Т-ва карпатських русинів від 9 січня 1991 року»] //Новини Закарпаття. – 1991. – 30 жовт. (№ 208). – С. 3. – Співавт.: І.Гранчак.

101. Навколо храму, або про що свідчать історичні факти: [Про церковне майно, церковні храми] //Закарпат. правда. – 1991. – 2 берез.
102. Підкарпатський землеробський союз: (До історії партійних організацій.) //Закарпат. правда. – 1991. – 6 черв.
103. Реальне самоврядування Закарпаттю – через автономний статус у незалежній Україні: [Заява–звернення до Голови Верховної Ради України] //Новини Закарпаття. – 1991. – 21 листоп. – С.4. – Співавт.: Х.М.Олексик, В.І.Опіярі, В.Ф.Біланін, В.В.Микита.
104. Яким був завершальний етап?: [До 45–річчя утворення Закарпатської обл. в УРСР] //Закарпат. правда. – 1991. – 19 січ., 22січ.

1992

105. Архівні матеріали підтверджують: [Про А.Волошина] //Новини Закарпаття. – 1992. – 22 лют. (№№ 23–24) . – С.9.
106. До питання про канонізацію Мукачівської греко-католицької єпархії //Матеріали наукової конференції., присвяченої пам'яті Івана Панькевича (23–24 жовт. 1992 р.) / Закарпат. т–во «Просвіта», Закарпат. краєзнавчий музей; [Редкол.: П.Федака (голова) та ін.]. – Ужгород, 1992. – С.248–250. – (Краєзнавство).
107. Докази мають бути переконливими: [Про входження Закарпаття до Київської Русі] //Новини Закарпаття. – 1992. – 24 серп. (№№ 122–123). – С.4.
108. З чужого берега: Американські русини і Карпатська Україна в 1938–1939 роках //Карпат. край. – 1992. – Листоп. (№37). – С.27–28. – Співавт.: В.Лемак.
109. Закарпатська Україна: діяльність і сучасні оцінки //Новини Закарпаття. – 1992. – 21 листоп. (№№170–171). – С.8–9. – (На іст. карті краю. 26 листоп. 1944 р.).
110. Навколо А.Волошина: [Автор ст. знайшов в архівах Праги цікаві нові матеріали про А.Волошина, його характеристику на сторінках зарубіжної преси] //Новини Закарпаття. – 1992. – 28 берез. (№№43–44). – С.5.
111. Навколо Статусу Закарпаття: факти і домисли //Новини Закарпаття. – 1992. – 8 груд. (№180). – С.4.
112. Політичні емоції – це не науковий аргумент //Новини Закарпаття. – 1992. – 17 листоп. (№168). – С.3. – Співавт.: І.Гранчак.
113. Про деякі історико–документальні аспекти мовного питання в Закарпатті //Новини Закарпаття. – 1992. – 17 жовт. (№№ 150–151). – С.8-9.

114. Про деякі народногосподарські можливості Карпатської України //Тези доп. наук. конф. «Суспільно-політичні відносини на Закарпатті в 20–30-х рр. ХХ ст.» /Оргкомітет: ВЛ. Опіярі, М.М.Болдижар, В.Є.Задорожний, Ю.М.Балєга / М-во освіти України, Ужгор. держ. ун-т, Каф. історії України. – Ужгород, 1992. – С.29-33.
115. Американські русини і Карпатська Україна в 1938–1939 роках //Там же. – С.34-41. – Бібліогр.: С.40–41 (29 назв.) – Співавт.: В.В. Лемак.
116. Хустський з'їзд 1919 року: факти і оцінки //Новини Закарпаття. – 1992. – 8 жовт. (№145). – С.5. – (Отчий край. Історія).
117. Як формувалася перша автономна влада Підкарпатської Русі: (Нові документи) //Новини Закарпаття. – 1992. – 8 серп. (№№ 111–112) – С.5

1993

118. Возз'єднання Закарпаття з Радянською Україною: завершальний етап (історико-правовий аспект) //Матеріали науково-практичної конференції / [Орг. комітет: М.М.Болдижар, Ю.М.Бисага, В.Г.Фазєкош]; МО України, Ужгород. держ. ун-т, Юрид.фак. – Ужгор., 1993. – С.19–33. – Бібліогр.: 16 назв. історії суспільно-політичних відносин) / Ужгор. держ. ун-т.
119. Закарпаття між двома світовими війнами: (Матеріали до Закарпат. обл. ін.-т удосконалення вчителів. – Ужгород, 1993. – 158С. – Бібліоф.: с.158 (15 назв.). – Рец.: Вєгеш М., Петрище П.: Нові матеріали – нова книга //Новини Закарпаття. – 1993. – 20 трав. – С.5.

Зміст: Докази мають бути переконливими. – С.5-10; Гуцульська республіка: нові матеріали. – С.10-15; Хустський з'їзд 1919 року: факти й оцінки. – С. 15-20; Партія Підкарпатський землеробський союз. – С.20-26; Автономно-Землеробський Союз. – С.25-34; Про статус Закарпаття: історичні факти й домисли. – С.34-43; Навколо русинів на Закарпатті. – С.44-55; Про деякі історико-документальні аспекти мовного питання в Закарпатті. – С.55-62; Карпаторусинська еміграція між двома світовими війнами. – С.62-74; Від Підкарпатської Русі до Карпатської України. – С.74-87; Карпатська Україна на шляху до трагедії. – С.87-96; Як формувалася перша автономна влада Підкарпатської Русі. – С.97-100; Про деякі народногосподарські можливості Карпатської України. – С.100-104; Навколо Волошина. – С.105-109; Августин Волошин: заключний етап життя і діяльності. – С.110-116; Карпатська Україна через призму демократії. – С.117-128; Американські русини і Карпат-

ська Україна в 1938-1939 роках. – С.129-135; Возз'єднання Закарпаття з Радянською Україною: завершальний етап. – С.136-150; Закарпатська Україна: діяльність і сучасні оцінки. – С.150-157; Список використаної літератури. – С.158.

120. Закарпаття у відносинах між Чехословаччиною та Радянським Союзом у роки другої світової війни //Новини Закарпаття. – 1993. – 25 листоп.(№174). – С.4. – (Отчий край. Історія).
121. Навколо русинів на Закарпатті //Новини Закарпаття. – 1993. – 6 лют.(№№19–20). – С.8.
123. Про що повідали архіви: Карпатська еміграція та Закарпаття в роки другої світової війни //Новини Закарпаття. – 1993. – 30 верес.(№145). – С.8.
124. Сен-Жерменська конференція та Закарпаття //Новини Закарпаття. – 1993. – 9 верес.(№133). – С.4.

1994

125. Адміністративна реформа 1927 року: Подкарпатська Русь //Новини Закарпаття. – 1994. – 5 листоп. – (Отчий край. Історія).
126. Закарпатська Україна: державно-правові аспекти діяльності: До 50-річчя І з'їзду нар.комітетів Закарпат.України //Реформа. – 1994. – 5 листоп.
127. Уряд Августина Волошина і його державно-правова діяльність //Молодь-Україні: Наук.записки учених Ужгор. держ. ун-ту/ ЗМДС, Закарпат. Центр соціальної служби для молоді, Укр. асоціація студентів-істориків, Ужгор.держ.ун-т., Іст.фак.,Каф.історії України, Юрид. фак., Каф. історії та теорії держави і права / Упоряд. і передм. Р.Офіцинського; [Редкол.: Р.Офіцинський (голов.ред.); М.Олашин (відп. секр.); М.Хома, А.Вишняк (відп. за вип.); М.Болдижар, В.Задорожний (наук.консультанти)]. – Ужгород: Закарпат.Центр соціальної служби для молоді, 1994. – Т.4. – С.284-296. – Приміт.: с.295-296. – Співавт.: В.Лемак.
128. Уряд Августина Волошина і його державно-правова діяльність //Новини Закарпаття. – 1994. – 18 жовт. – (№158). – С.4–5. – Співавт.: В.Лемак.

1995

129. Закарпатська Україна: державно-правові аспекти // Закарпатська Україна. Осінь 1944 року: Матеріали наук.конф., присвяч. 50-річчю визволення Закарпаття від фашизму та 50-річчю першого з'їзду народних комітетів Закарпатської України (Ужгород, 18 листоп. 1994 р.) /За-

- карпат. обл. рада нар. депутатів, Ужгор. держ. ун-т; /Упоряд.: В. Задорожний. Р. Офіцинський; [Редкол.: В. С. Задорожний (відп. ред.) та ін.]. – Ужгород: ВВК «Патент»; 1995. – С. 68-76.
130. «Карпатоукраїнська свобода» писала...: [Події 1939 року, пов'язані з підготовкою та проведенням виборів до Союму Карпатської України] //Новини Закарпаття. – 1995. – 4 лют. (№№18–19). – С. 6. – (Отчий край. Історія. Білі плями).
131. Проголошення автономії. Формування і діяльність уряду А. Бродія //Нариси історії Закарпаття. Т. 2 (1918–1945). Розділ 5. Закарпаття в Європейській кризі кінця 30–х років. Історичний досвід Карпатської України (жовт. 1938–берез. 1939 рр.) /Ужгор. держ. ун-т; Інститут Карпатознавства; Закарпат. обл. орг. товариства охорони пам'яток історії та культури; [Редкол.: Гранчак І. (відп. ред.)]. – Ужгород: Закарпаття, 1995. – С. 274–282. – Співавт.: В. В. Лемак.
132. Уряд А. Волошина і його державно-правова діяльність //Там же. – С. 283–294. – Співавт.: В. В. Лемак
133. Наслідки Віденського арбітражу для Карпатської України //Там же. – С. 294 – 297. – Співавт.: В. В. Лемак.
134. Політичні партії та об'єднання автономії Підкарпатської Русі //Там же. – С. 302 – 309. – Співавт.: В. В. Лемак.
135. Промовляють нові документи //Новини Закарпаття – 1995. – 27 черв. (№93). – С. 5.
136. Сен-Жерменська конференція та Закарпаття //Молодь України: Наук. записки молодих учених Ужгор. держ. ун-ту. /ЗМДС, Закарпат. Центр соціальної служби для молоді, Укр. асоціація студентів – істориків, Ужгор. держ. ун-т, Істфак, Кафедра історії України, Юрфак, Каф. історії та теорії держави і права /Упоряд. і передм. Р. Офіцинського; [Редкол.: Р. Офіцинський (голов. ред.), М. Олашин (відп. секр.), М. Хома, А. Вишняк (відп. За вип.), М. Болдижар. В. Задорожний (наук. консультанти)]. – Ужгород: Закарпат. Центр соціальної служби для молоді, 1995. – Т. 5-6. – С. 132-137. – Приміт.: с. 137(8).
137. Справжнє народне волевиявлення //Новини Закарпаття. – 1995. – 27 черв. (№ 93). – С. 4. – (Возз'єднанню – 50)
138. Справжнє народне волевиявлення //1945 рік. Закарпатська Україна: Матеріали наук. конф., присвяч. 50-річчю перемоги над фашизмом та 50-річчю возз'єднання Закарпаття з Україною (Ужгород, 26 трав. 1995 р.) /Закарпат. обл. держ. адміністрація, Ужгор. держ. ун-т / Упоряд.: В. За-

дорожний, О. Офіцинський; [Редкол.: В.Є. Задорожний (відп. ред.) та ін.].
– Ужгород: ВВК «ПАТЕНТ», 1995. – С.73 – 78. – Бібліогр.: С.78 (6 назв.).
Закарпаття в період кінця 1994 і першої половини 1995 років.

139. Чуття єдиної родини, а не сепаратизм ! //Новини Закарпаття. – 1995.
– 22 лип. – С. 11.

1996

140. Аспекти історії [Діяльність уніатської церкви] //Новини Закарпаття. – 1996.
– 23 берез. – (На фото: Ужгородський замок, де було укладено унію).
141. Закарпаття між двома світовими війнами: Матеріали до історії суспільно-політичних відносин. Ч. II. – Ужгород, 1996. – 95 с. Зміст: Перші ради на Закарпатті. – С. 3-7; Сен-Жерменська Конференція та Закарпаття. – С. 7-12; Адміністративна реформа 1927 року і Подкарпатська Русь. – С. 12-15; Український музей у Празі. – С.15-18; Незнання історії чи її свідоме перекручення. – С. 18-22; Досвід, гідний вивчення і використання. – С. 22-26; Уряд Августина Волошина і його державно-правова діяльність. – С. 26-36; Закарпаття у відносинах між Чехословаччиною та Радянським Союзом у роки Другої світової війни. – С. 36-41; Карпаторуська еміграція в роки Другої світової війни. – С. 41-44; Закарпатська Україна: державно-правові аспекти діяльності (до 50-річчя Першого з'їзду народних комітетів Закарпатської України). – С. 44-59; Справжнє народне волевиявлення. – С. 59-65; Промовляють нові документи. – С. 65-68; Державна розбудова України: Госпрозрахунковий ред. – видав, відділ Закарпат. комітету у справах історичний досвід і наші можливості. – С. 68-74; Коли емоції переважають над здоровим глуздом. – С. 74-78; Михайло Андрійович Балудянський (1769-1847). – С. 78-83; Ужгородська Унія: причини укладення та її роль в історії Закарпаття. – С. 84-90; Чуття єдиної родини чи сепаратизм. – С.90-95.
142. Наші земляки в Лондоні: Політичні орієнтири підкарпатських членів Державної ради Чехословацької республіки у Лондоні (1940 – 1944) //Орбіта – логос. – 1996. – 4 квіт. (№ 15). – С. 13. – (Екскурс, історія і час). – Співавт.: Р. Офіцинський.
143. Оцінюють майбутні юристи // Новини Закарпаття. – 1996. – 23 трав. (№ 73). – С. 4. – Співавт.: В. Ярема, В. Фазикош, О. Семерак. Обговорення проекту Конституції на юрид. фак. УжДУ
144. П'ять років після референдуму //Новини Закарпаття. – 1996. – 30 листоп. (№ 178-179). – С. 5. – (Суш. барометр. Власна думка)

145. Ужгородська церковна унія //Молодь Закарпаття – реформа. – 1996. – 20 квіт. – С. 8. – (Сторінки історії). – На фото: Ужгородський кафедральний собор.
146. Уніатська церква вчора і сьогодні //Новини Закарпаття. – 1996. – 27 січ. (№ 13 – 14). – С. 12. – (Отчий край. Історія). – На фото: єпископ Теодор Ромжа на смертному одрі (з архіву).
147. Входження Закарпаття до складу Чехословаччини та його державно – правовий статус //Державно – правовий статус Закарпаття у складі Чехословаччини у 1919 – 1945 роках: Матеріали наук. конф. 3-4 жовт. 1996 р. Ужгород (Україна); Кошице (Словаччина) /Ужгор. держ. ун-т, Юрид. фак., Каф. історії та теорії держави і права; Кошицький ун-т ім. П.-Й. Шафарика, Юрид. фак., Каф. історії держави і права; [Редкол.: М. Болдижар, Петр Мосні, М. Палінчак, Мілан Гейдош. – Ужгород: Госпрозрахунковий ред. – видав, відділ Закарпат. комітету у справах преси та інформації, 1997. – С. 3-18. – Приміт.: С. 17-18 (25 приміт.). – Укр., словац. – На фото: С. 55. – Співголова конф. проф. М. Болдижар, доц, П. Мосні; С. 56 – Під час перерви – третій справа М. Болдижар.]
148. Програма курсу «Історія держави і права України для студентів юридичного факультету» (МО України, Ужгор. держ. ун-т, Юрид. фак., Каф. історії та теорії держави і права. – Ужгород: Міська друкарня, 1997. – 35с.) – (300 екз.)
149. Русинство: деякі державно-правові аспекти: Сторінки історії //Молодь Закарпаття – реформа. – 1997. – 18 жовт. – С. 4.
150. Ужгородська унія: причини і наслідки. – Ужгород: преси та інформації; 1997. – 76 с. – Бібліогр. в підрядк. приміт;
Зміст: Ужгородська унія: форма і зміст. – С. 5-17; Нерелігійна діяльність церкви. – С. 19-28; Збереження національної ідентичності чи денационалізація. – С. 28-34; Греко-католицька церква і соціалізм. – С. 34-38. – Церква і рядові віруючі. – С. 39-46; Голгофа церкви. – С. 46-51; Замість висновків: аспекти історії. – С. 52-58; Вчора і сьогодні. – С. 59-64; Ще раз про статус єпархії. – С. 65-69; Свобода совісті: теорія та практичні реалії. – С. 70-73.
151. Ужгородська унія: причини укладення та її роль в історії Закарпаття //Ужгородській унії – 350 років: матеріали міжнародних наукових конференцій, Ужгород, квітень 1996 р. /Ужгор. держ. ун-т, Закарпат. обл. держадміністрація, Закарпат. регіональний центр соціально-економ, і гуманітар. досліджень НАН України, Мукачівська греко-католицька єпархія, Закарпат. обл. т-во «Знання»; [Редкол.: І. Гранчак (від. ред.),

М. Болдижар, В. Задорожний, М. Макара, О. Магій, Ю. Сабов, М. Шарга]; Відп. за вип. І. М. Гранчак. – Ужгород: ВАТ «Патент», 1997. – С. 48 – 52. – Примітки. – С. 52 (5 прим.)

1998

152. Навколо Карпатської України: Роздуми вченого // Новини Закарпаття. – 1998. – 3 жовт. – С.14. – (Отчий край. Історія).
153. Про угорську іреденту на Закарпатті // Новини Закарпаття. – 1998. – 22 верес. – С.6. – Рец. на кн.: Вегеш М., Гиря В., Король І. Угорська іреденда на Закарпатті між двома світовими війнами (1918-1939 рр.)– Ужгород, 1998. – 130 с.
154. Проголошення Чехословаччини та Закарпаття: [Про входження Закарпаття до складу Чехословаччини]//Вісті Ужгородщини. – 1998. – 24 жовт. – С.4. – (Наша історія)
155. Шановний пане Редакторе!: [Лист М.Болдижара до редакції газети] // Християнська родина. – 1998. – 24 верес. – С.7,13. – (У пошуках істини: діалог істориків і юристів). Історик М Болдижар і юрист П.Тодьмаш дискутують з приводу деяких історичних моментів у долі наших краян.

1999

156. Наука вимагає правди. Вид. перше. - Ужгород, 1999. – 51с.
157. Наука вимагає правди. Вид. друге, доповнене. - Ужгород, 1999.-69 с.
158. Детектив на наукову тему. - Ужгород, 1999. - 64 с.
159. Закарпатська Україна: державно-правовий статус і діяльність. – Ужгород, 1999.– 104 с.

2000

160. Будьмо правдивими до минулого. – Ужгород, 2000. – 68 с.
161. Закарпаття між світовими війнами. Факти, події, лоди, оцінки. - Ужгород, 2000. - 148 с.

2002

162. Державно-правовий статус Закарпаття (Підкарпатської Русі) в складі Чехословаччини. – Ужгород, 2002. – 240 с.

163. Сучасні табеліони на службі держави й народу. – Ужгород, 2002. – 63 с.
164. *Vielka politika a male regiony Zostavili Peter Svorc – Michal Danilak – Harold Heppner Michajlo Boldizar. Statotvorne procesy na Zakarpatsku v Medzinarodnom ... (1911–1918)* – стр.13–93.

2003

165. Державність на Закарпатті. Події, факти, оцінки. – Ужгород, 2003. – 206 с.

2004

166. Державність на Закарпатті: правда історії та вигадки фальсифікаторів. Перші кроки. – Ужгород, 2004. – 136 с.

2005

167. Т.Г.Масарик і Закарпаття. – Ужгород, 2005. – 143 с.

2006

168. Русини учора, днесь, завтра. – Ужгород, 2006. – 35 с.
169. Державно-правові аспекти входження Закарпаття до складу Чехословаччини. – Ужгород, 2006. – 72 с.

Видання угорською мовою

170. *A dolgozok ideologiai egusege a szocialista es kommunista epitesben = Єдність ідеології робітничого класу в будівництві соціалізму і комунізму. //Karpati igaz szo –1975. – 12 julius. – Tarszerzo: A.Edelman.= Співавт.: А Едельман.*
171. *A kollektivizmus es a kollektivak szerepe = Колективізація та роль колективу // Karpati igaz szo. – 1975. – 14 oktober.*
172. *Ateista mozgalmunk szervezoje = Організатор атеїстичного руху//Karpati igaz szo. – 1975. – 26 aprilis.*
173. *A lelkiismereti szabadsag megvarositasanak utjan = На шляху до здійснення свободи совісті //Karpati igaz szo. – 1976. – 17 januar.*

174. A tomeges ateizmus: eletmodunk tartozeka = Масовий атеїзм – важлива риса радянського способу життя // Karpati igaz szo. – 1977. – 26 marcius.
175. Az egyhazi unio letunese = Розпад ідеї церковної унії // Kalendarium'78. – Uzshorod: Karpati Kiado, 1977. – 137 old. – tarszerzo: Bulina I.= Співавт.: І.Булина.
176. Dicstelen tevekenyseg, dicstelen veg = Безславна діяльність, безславний кінець // Karpati igaz szo. – 1978. – 25 marcius.
177. A szellemi araszoknak vege szakadt = Кінець ідейному насиллю // Kalendarium' 80: karpati kiado, 1979. – 37 old,
178. Eletmondunk vonasa: a tomeges ateizmus = Масовий атеїзм – ознака нашого способу життя // Kalendarium'81. – Uzshorod: Karpati kiado, 1980. – 136 old.
179. Az unitus egyház a fasizmus szogalataban = Уніатська церква на службі фашизму // Karpati igaz szo. – 1981. – 4 julius., 11 julius.
180. Meddo kiserlet = Безпідставні спроби // Karpati igaz szo. – 1981. – 19 szeptember.
181. Meddo probalkozasok = Безпідставні спроби // Karpati igaz szo. – 1981. – 29 augusztus.
182. A jovobe vetett hittel = З надією в майбутнє // Kalendarium'83. – Uzshorod: Karpati kiado, 1982. – 25–27 old.
183. A tortenelem igazsaga es meghamisitoi = Правда історії та її фальсифікатори // Karpati igaz szo. – 1984. – 1 aprilis.
184. Az ujelet hajnalán = На зорі нового життя // Kalendarium'85. – Uzshorod: Karpati kiado, 1984. – 92–93 old.
185. Mi van a szepitgetesek mogott? = Что за украшениями? = Що за прикрасами? // Karpati igaz szo. – 1984. – 29 marcium.
186. A tudmanyos-ateista propoganda a fejlett szocializmus viszonyai kozt = Науково-атеїстичне виховання // Karpati igaz szo. – 1986. – 13 januar.
187. Az internacionalista es ateista neveles egysege = Єдність інтернаціонального та атеїстичного виховання // Karpati igaz szo. – 1986. – 17 augustus.
188. Az SZKP XXVII. Kongresszusa йis az ateista neveles = XXVII з'їзд та атеїстичне виховання. // Karpati igaz szo. – 1986. – 13 aprilis.
189. Boldizhar Mychajlo – Boldizhar Sergij. Karpatalia allami – jori nelyrete es temgek. – стр.7–11 in Karpatalia 1938–1941. Magyar es Ukran türtemti Körebités. Szerkesztette: Fedim... Gille Budapest, 2004. стр.17–19.

Література про життя та наукову діяльність М.М. Болдижара

190. Туряниця В. Справжнє обличчя уніатства // Людина і світ. – 1981. – №12. – С.60.
191. Шуба О. Правда про унію // Робіт газ. – 1981. – 17 квіт.
192. Уткін О. Клерикально-націоналістичний альянс // Людина і світ. – 1986. – №6. – С.62-63.
193. Болдижар М.М. // Основні духовні праці викладачів та співробітників Ужгородського державного університету (1946-1990 рр.): Бібліограф. покажч. – Ужгород, 1991. – С.258. (Позиції: 400, 576, 623, 627, 678, 772, 797, 862, 907, 1217)
194. Ланко М. Без правди ні край, ні нас не відродити: [Про публікації в «Закарпат. правді» серії ст. проф. УжДУ М. Болдижара «Ужгородська унія: правда і вигадки»] // Закарпат. правда. – 1992. – 20 черв. (№ 44). – С. 4.
195. Вегеш М. Петрище П. Нові матеріали–нова книга // Новини Закарпаття. – 1993. – 20 трав. – С.5.
196. Новий факультет УжДУ – юридичний: [Інтерв'ю з виконуючим обов'язки декана юридичного фак., проф., д-ром іст. наук М.М. Болдижаром / Вів інтерв'ю В.Туряниця] //Новини Закарпаття. – 1993. – 8 трав. – С.4.
197. Долинчук П.(Ужгород) «Власна думка на замовлення: [Проф.М.Болдижар про русинство] // Срібна Земля. – 1993. – 2 берез. (№9). – С. 5.
198. Осередок освіти, науки, культури: Ужгородському держ. ун-ту–50 років /Гранчак І.М., Довганич О.Д., Сливка В.Ю., Туряниця В.В. / МО України, Ужгор. Держ. ун-т; Відп. за вип. І.М.Гранчак. – Ужгород, 1995. – 195с. С.137: Про М.М.Болдижара
199. Під благословенням Феміди / Розмова з деканом юрид. факультету, проф. Василем Яремою; Вів інтерв'ю Г.Мізун //Новини Закарпаття. – 1998. – 10 жовт. – С.15. – На фото: декан фак., проф. Василь Ярема. Серед фундаторів факультету – також Михайло Болдижар.
200. М.Алмашій. Русинська педагогічна енциклопедія. – с.20 – Ужгород, 2005
201. Иван Поп Энциклопедия Подкарпской Руси. – С.101; Ужгород, 2004.
202. Енциклопедія Закарпаття ХХ ст. С.52. – Ужгород, 2007
203. Енциклопедія України. – Київ, 2009. – С.70
204. Календар Просвіти. – с.115. Ужгород, 2008

205. До питання про входження Закарпаття до складу Чехословаччини в 1919 році // Актуальні питання розвитку Закарпаття в складі Чехословаччини у 1919–1945 роках: Матеріали наук. конф. (Ужгород, Україна – Кошице, Словаччина) / Ужгор. держ. ун-т, Юрид. фак., Кошиц. ун-т ім. П. – Й. Шафарика, Юрид. фак.; [Редкол.: М. Болдижар та ін.] . – Ужгород, 1998. – С. 3-11.
206. Новий підручник з історії держави і прав на Словаччині: // Там же. – С. 100-103. – Співавт.: В. Лемак. – Рец. на кн.: Петер Мосний. Історія держави і права на Словаччині після 1918 року. – Кошице, 1987.
207. Докази мають бути переконливими // Болдижар М.М. Краю мій рідний: науково-популярні нариси з історії Закарпаття. – Ужгород: госпрозрахунковий ред. – вид. відділ комітету інформації, 1998. – С. 7–10.
208. Гуцульська Республіка: нові матеріали // Там же. – С. 10–13.
209. Перші Ради на Закарпатті // Там же. – С. 13–16.
210. Хустський з'їзд 1919 року: факти й оцінки // Там же. – С. 16–19.
211. Сен-Жерменська конференція та Закарпаття // Там же. – С. 19–23.
212. Партія «Підкарпатський Землеробський Союз» // Там же. – С. 24–27.
213. «Автономно-Землеробський Союз» // Там же! – С. 27–31.
214. Адміністративна реформа 1927 року і Підкарпатська Русь // Там же. – С. 32-34.
215. Про статус Закарпаття: історичні факти і // Там же. – С. 34–40.
216. Навколо проблеми русинів на Закарпатті // Там же. – С. 40–47.
217. Про деякі історико-документальні аспекти мовного питання на Закарпатті // Там же. – С. 47 – 51.
218. Незнання історії чи її свідоме перекручування? // Там же. – С. 51–54.
219. Досвід, гідний вивчення і використання // Там же. – С. 54–47.
220. Карпаторусинська еміграція між двома світовими війнами // Там же. – С. 57-64.
221. Від Підкарпатської Русі до Карпатської України // Там же. – С. 64–72.
222. Карпатська Україна на шляху до трагедії // Там же. – С. 72–77.
223. Уряд Августина Волошина і його державно – правова діяльність // Там же. – С. 78 – 86.
224. Як формувалася перша автономна влада Підкарпатської Русі // Там же. – С. 86-88.

225. Про деякі народногосподарські можливості Карпатської України //Там же. – С. 88 – 90.
226. Закарпаття у відносинах між Чехословаччиною та Радянським Союзом у роки другої світової війни //Там же. – С. 90–94.
227. Карпатська еміграція та Закарпаття в роки другої світової війни //Там же. – С. 94 – 97.
228. Навколо Волошина //Там же. – С. 97 – 100.
229. Августин Волошин: заключний етап життя і діяльності //Там же. – С. 100–104.
230. Карпатська Україна через призму демократії //Там же. – С. 104–111. Американські русини і Карпатська Україна в 1938 – 1939 роках //Там же. – С. 111–115.
231. Воз'єднання Закарпаття з Радянською Україною: завершальний етап //Там же. – С. 115 – 124.
232. Закарпатська Україна: державно – правові аспекти діяльності (до 50 – річчя першого з'їзду Народних Комітетів Закарпатської України) // Там же. – С. 124 – 136.
233. Справжнє народне волевиявлення //Там же. – С. 136–141.
234. Промовляють нові документи //Там же. – С. 141 – 143.
235. Коли емоції переважають над здоровим глуздом //Там же. – С. 143–146.
236. Михайло Андрійович Балудянський (1769 – 1847) //Там же. – С. 146–150.
237. Чуття єдиної родини, а не сепаратизм //Там же. – С. 150–154.
238. Ужгородська Унія: форма і зміст: (нерелігійна діяльність церкви. Духовність, політика. Збереження національної ідентичності чи денационалізація? Греко-католицька церква і соціалізм. Церква і рядові віруючі. Голгофа церкви) //Там же. – С. 155–194.
239. Замість висновків: (Аспекти історії. Вчора і сьогодні. Ще раз про статус епархії) //Там же. – С. 194 – 209.
240. Свобода совісті: теорія та практичні реалії //Там же. – С. 210–214.
241. Навколо Карпатської України //Там же. – С. 215 – 228.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Алексеев О.М. 32

Б

Балудянський М.А. 141,216

Бисага Ю.М. 114,118

Білак С.М. 25,47

Біланін В.Ф. 103

Бондаренко В.Д. 90

Бродій А. 131

Булина І.Ю. 82, 90,161

В

Вегеш М. 119,153,179

Вередуб М.І. 63

Вншняк А. 127,136

Вовк О.Л. 71

Волошин А. 67, 98, 105, 110, 119, 127,
128, 141, 202, 207, 208

Волошук Ю. 61

Ворон М.М. 63

Г

Гейдош Мілан 147

Гиря В. 153

Годьмаш П. 155

Гомоннай В.В. 6

Гончаренко А.О. 33

Гранчак І.М. 18, 100, 112, 131, 151, 181

Гринів Є.А.

З

Завадяк І.І. 63

Задорожній В.С. 114, 127, 129, 136, 138, 151

Зубенко Л.Г. 70

Е

Едельман А.І. 14,33,156

К

Ковач І.В. 82

М

Макара М. 45, 56, 151

Матій О. 151

Мигович І. 15

Микита В.В. 103

Митряєва С. 74

Михалко Є.Є. 50

Мізун І. 183

Мосні П. 147,185

О

Олашин М. 127,136

Олекснк Х.М. 103

Опіярі В.І. 103,114

Офіцінський Р. 127, 129, 136, 138, 142

П

Палінчак М. 147

Панькевич І. 106

Передрій О.С. 74

Петляков П.Я. 86

Петричко А.І. 84

Петрищев П. 119, 179

Р

Ромжа Т. 146

С

Сабов Ю. 151

Семерак О. 143

Сливка В.Ю. 182

Співак Б.І. 1

Сташевський М. 59

Т

Троян М.В. 14

Троянов М.Ф. 32

Турянища В. 55,175,180,182

У

Устич С.І. 74

Уткін О. 81, 177

Ф

Фазикош В.Г. 118,143

Федака П. 106

Х

Хайнас В.В. 8

Хланта О.В. 3

Хома М. 127,136

Ш

Шарга М. 151

Шуба О. 55, 176

Я

Янович Й. 19

Ярема В. 143, 183

ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ

Біланін В.Ф. 103
Булиня І.Ю. 82, 161
Гранчак І. 100, 112
Едельман А.І. 14,33, 156
Животок Б.М. 14
Зубенко Л.Г. 70
Лемак В. 108, 115, 127, 128, 131-134, 185
Лендсл В.М. 14
Макара М. 45, 56
Мингович І. 15

Микита В.В. 103
Митряєва С. 74
Олексик Х.М. 103
Опіярі В.І. 103
Офіцинський Р. 142
Петляков П.А. 86
Семерак О. 143
Фазикош В. 143
Янович Й. 19
Ярема В. 143

ПОКАЖЧИК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

автореф. – автореферат
бібліогр. – бібліографія
вид-во – видавництво
вип. – випуск
відп. – відповідальний
д-р – доктор
дис. – дисертація
доп. – доповідь
канд. – кандидат
каф. – кафедра
конф. – конференція
орг. – організація
передм. – передмова

підрядк. – підрядковий
покази. – показчик
приміт. – примітка
ред. – редактор
редкол. – редколегія
рец. – рецензія
РЖ – реферативний журнал
сер. – серія
співавт. – співавтор
т-во – товариство
упоряд. – упорядник
фак. – факультет
ч. – частина

Підписано до друку 06.11.2008 р.
Формат 64×90/16. Папір офсет. Друк різнограф.
Гарнітура Times New Roman. Ум.лрук.арк.2,14. Замов.№ 1403.

Віддруковано у «Поліграфцентр «Ліра»:
88000, м. Ужгород, вул. Митрака, 25, тел.: 61-54-99
Серія ЗТ № 24 від 7 листопада 2005 року.